

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vd. dopis naj se pošilja na uredništvo lista. Nežalostno pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stevan Godina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinosti“: Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruga s omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev. Zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglaš se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cena: Oglaš trgovcev in obrtnikov mm po 10 v. Omrtnice, zahvala, poslanice, oglaš denarnih zavodov mm po 20 v. Oglaš v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnja vrsta 2.—

Mali oglaš po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglaš sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnik in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnoštevilni račun št. 341.652

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijanska fronta. — Položaj neizpremenjen.

Srbsko bojišče. — Črnogorci pregnani z zadnjega dela srbskega ozemlja. Bjelopole v avstrijskih rokah.

Rusko bojišče. — Nobenih posebnih dogodkov.

Zapadno bojišče. — Večji del topovskih boji.

Turško bojišče. — V Iraku in v Dardanelah predvsem topovski dvoboji.

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 17. (Kor.) Na primorski fronti Italijani svojih velikih napadov, ki so se po razmeroma kratkem odmoru pričeli dne 11. novembra znova in se nadaljevali do konca meseca in se v prvem decembrskem tednu na posameznih mestih s posebno trdnostjo, niso zopet obnovili. Te boje se združijo lahko v četrti bitki ob Soči. Bolj kakor v prejšnjih bitkah so se Italijani tokrat trudili, da osvoje Gorico. Temu primerno je samo gorisko predmostje napadalo okoli sedem italijanskih pehotnih divizij. Naskoki teh močnih sil pa so se izjalovili ravnotako, kakor vsi napadi mas v sosednjih oddelkih in sicer ob izbornem vztrajanju naših čet, ki so trdno obdržale v svojih rokah predmostje Gorice, doberdobsko planoto kakor tudi vse postojanke. Z uničenjem mesta je bilo prebivalstvo močno prizadeto. Na vojaški položaj ta izraz onemoglosti sovražne jeze ni imel nobenega vpliva. V tej četrti bitki je izgubila italijanska armada po sigurnih konstatacijah 70.000 mrtvih in ranjenih. Včeraj je bil na soški fronti napadni poizkus proti severnemu pobočju vrha sv. Mihela, na tirolski fronti napad alpskega bataljona na Col di Lana odbit.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

DUNAJ, 16. (Kor.) Iz vojnega poročevalskega stana se poroča: Rezervna bolnišnica, ki se je do obdobja dne 25. in 26. septembra nahajala v središču Gorice, je bila takrat preložena na grič vzhodno mesta in označena vidnim z železnimi zastavami ogromnih dimenzij. Dne 13. decembra so pričele padati sovražne artiljerijske kroglice v okolici bolnišnice. Granate so se vedno bolj približevale bolnišnici; ob 1.30 dopoldne je vdrla prva granata v operacijsko dvorano, ubila enega sanitetnega podoficirja in enega sanitetnega vojaka, dva vojaka pa težko ranila. Dvorana je bila popolnoma porušena. Kmalu nato je bil trikrat zadet stolp poslopja z rezervoarjem, po enkrat pa kuhinja, oficirski prostor in ena bolniška dvorana. Načelnik bolnišnice je odredil prevoz ranjenecov. Toda Italijani so obstreljevali tudi transport. Zahvaliti se je le srečnemu slučaju, da ta zavrtni, največje brutalnosti presegajoči napad ni zahteval nobenih večjih žrtev. Vse osebe je protokolično soglasno izjavilo, da obstreljevanje zavoda ni pripisovati nobenemu slučaju, ampak da se je vršilo namenoma in po načrtu. Končno je konstatirali, da se v bližini bolnišnice niso nahajale niti baterije niti vojaška skladišča ali žetna nastanišča, kar bi vsekakor zamoglo opravičevati obstreljevanje.

DUNAJ, 16. (Kor.) Iz vojnega poročevalskega stana se poroča: Dne 15. decembra so avstrijski oddelki v bovski dolini nenadoma izvršili napad na italijansko postojanko zapadno Ravnalaza, pri čemer so izgubili Italijani 50 mrtvih, mnogo ranjenih in 9 ujetih, dočim na naši strani ni bilo niti ene izgube.

Poročilo Cadore.

DUNAJ, 16. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Poročilo italijanskega generalnega štaba 15. decembra: V Conejski dolini so baterije lardarske skupine obstreljevale naše postojanke ki smo jih pred kratkim osvojili in že močno utrdili, ne da bi napravile kaj škode. Sovražna artiljerija nadaljuje svoje sistematično poruševanje krajev. Včeraj se je trdnostno vrgla na Loppio ob Rio Cameranu (v adrijski dolini) ter na mesta in vasi, ki obrobajo pobočje goriskega Krasa, od Gradisca do Tržica. Naša artiljerija je intenzivno obstreljevala sovražno ter čile in trenke kolone na pohodu. Naše letalske brodvje je križarilo včeraj nad čepovansko dolino (idrijsko) ter je metalo bombe in strelce na sovražna taborišča in nastanišča v Čepovanu in Slapu. Drzni letalci so se v ognju odvracalnih topov spustili tako nizko, da so s strojnimi puškami obstreljevali taborišča, kjer so povzročili zmešnjavo. Letalci so se vrnili nepoškodovani.

Italijanski senat.

RIM, 16. (Kor.) Senat je imel danes formalno sejo. Navzočih je bilo komaj polovica članov. Na dnevnem redu prihodnje seje je razprava o začasnem proračunu. Senator Barzelotti, ki je bil še meseca maja odkrit nasprotnik vojne, je dal zbrisati svoje ime v seznamu govornikov.

Ujetje kurirja angleškega kralja.

Pred kratkim je londonski tiskovni urat sporočil naslednjo vest, ki so jo priobčili vsi listi: »Uradno se javlja, da je poslanec za holderneški okraj v Yorkshiru, kapitan Stanley Wilson zašel v vojno ujetništvo, ko je bil, noseč s seboj pisma, na poti iz vzhodnega Sredozemskega morja v London. Potoval je z grškim parnikom, katerega je ustavil avstrijski podvodnik. Ugotovilo se je, da stotniku odvzeti papirji niso vsebovali pomembnih sporočil.«

Kakor poroča »Berliner Tageblatt« v torkovski številki, popolnjuje milanski dopisnik »Daily Telegrapha« tako-le to kratko uratno poročilo:

»Ujetje člana angleške dolnje zbornice, kapitana Wilsona in bivšega angleškega vojaškega atašeeja v Sofiji, polkovnika Napierja na krovu grškega potniškega parnika »Spezia« je pač že znano v Londonu. Neznane pa bodo morda še nekatere v naslednjem povedane podrobnosti o dogodku.

Grški parnik, ki oskrbuje redni promet med Grško in Italijo, je zapustil Piraj zadnji petek in je bil namenjen v Messina. Med številnimi potniki sta se nahajala tudi polkovnik Napier in stotnik Wilson, ki sta se vračala na Angleško. »Spezia« je vozila s hitrostjo 10 vozlov, ko se je nekako na pol poti med Patrasom in Spartivontom, okoli osm milij od otoka Zante, pokazal sovražni podvodnik, ki je takoj začel zasledovati ladjo. Zaradi velike razdalje se izpocetka niso mogle razločevati barve podvodnika. »Spezia« je v svoje varstvo nemudoma povzela nevtralnost zastavo in nadaljevala pot z zvišano hitrostjo. Tota podvodnik je le zasledoval parnik in je, kakor v slučaju »Ancone« ustrelil enkrat proti parniku. Na kapitanovo povelje je »Spezia« s povečanjem hitrosti poizkušala uiti, toda vsi napori so bili zaman. Drugi strel, ki ga je oddal podvodnik in šla krogla tik mimo ladje, je preprčal kapitana, da je njegova ladja izročena zasledovalcem, in dal je povelje, naj se parnik ustavi. Podvodnik se je približal na kake pol milje in tedaj so jasno razločili avstro-ogrsko barvo. »Spezia« je morala nato na povelje c. in kr. poveljnika spustiti čoln v morje. V čoln je stopil podvodnikov drugi častnik in nekoliko mornarjev. Ko so prispeli na krov »Spezie«, so začeli natančno preiskavati parnik.

Na krovu se nahajajoči Angleži — bil je med njimi tudi častnik Rdečega križa — nikakor niso poizkušali zakrivati svoje narodnosti, temveč so ostali na krovu v polni uniformi. C. in kr. častnik jih je seveda opazil takoj in jih ločil od drugih potnikov. Po temeljiti preiskavi skladišča in vseh drugih delov ladje je zahteval častnik, da se mu predloži imenik potnikov, ki ga je natančno pregledal in potem vprašal vsakega posameznega potnika, odkod se vozi in kam. Veliko teh vprašanj so bile same formalnosti in pravzaprav nič drugega kot zamuda časa. Nato so bili poklicani Angleži in natančno zaslišani.

Končno je proglasil c. in kr. častnik stotnika Wilsona in polkovnika Napierja za vojna ujetnika in ju je odpeljal na podvodnik, dočim pa je častnik Rdečega križa smel nemoteno nadaljevati svojo vožnjo.

Tekom teh dogodkov je vladala na ladji velika razburjenost in zmešnjava. Veliko potnikov je hotelo stopiti v čolne, ker so mislili, da bo podvodnik torpediral »Spezio«. Le s težavo jih je bilo mogoče pomiriti. V tej zmešnjavi je vrgel nekdo nekoliko velikih poštinih vreč s krova; vendar so pa opazili to in mornarji so pobrali poštne vreče ter jih odpravili na podvodnik. Preden je zapustil ladjo, je c. in kr. častnik posvaril kapitana, da naj ne znamenjuje na svojem zemljevidu točke, kjer se je vršila preiskava. Nato je parnik dobil dovoljenje, da je smel nadaljevati pot, in ko je krenil proti Italiji je izginil podvodnik s polkovnikom Napierjem in stotnikom Wilsonom na krovu v nasprotni smeri. Ko je prispel grški parnik v Messina, se je takoj poročalo o tem dogodku.

Omenjeni stotnik Stanley Wilson je bil leta 1900 izvoljen v holderneški okraj v Yorkshiru v doljno zbornico in odtlej zastopa ves čas ta okraj v parlamentu. Rojen je bil leta 1868, kot najstarejši sin umrlega mr. Arturja Wilsona iz Tranby Crofta, je študiral v Etonu in na Magdalenem kolegiju ter se je l. 1892. poročil s hčerjo sir Edmunda Filmerja. Že dalje časa sem je kot kraljev kurir oskrboval odpravo vesti s fronte na na fronto.

Srbsko bojišče.

DUNAJ, 17. (Kor.) Uradno se objavlja: 17. decembra 1915, opoldne.

Jugovzhodno Čelebića smo pregnali Črnogorce iz zadnjega kosa bosanskega ozemlja, ki so ga imeli še v posesti. Naše čete so dosele tudi v tem ozemlju v globel Tare. Bjelopole je od včeraj popoldne v naši posesti. C. in kr. sile so zavzele mesto z obsežnim napadom na središču boji in so ujele do večera 700 mož. Zasledovanje zapadno Peči umikajočega se sovražnika se nadaljuje. Črnogorci so na umikanju povsod napadli mohamedansko kraje.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BERLIN, 17. (Kor.) Veliki glavni stan, 15. decembra 1915.

Bjelopole je bilo zavzeto z naskokom. Privedenih je bilo nad 700 ujetnikov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Preselitev srbskega kralja in črnogorske kraljeve rodbine v Italijo?

DUNAJ, 17. (Kor.) Kakor poroča italijanska poročevalna agencija, pride srbski kralj v bližnjem času v kraljevo vilo Caserta pri Neaplju na daljše bivanje. Tudi je že preskrbljeno za eventualno preselitev črnogorske kraljeve rodbine v Italijo. Vsekakor pa hoče črnogorski kralj do zadnjega ostati pri svojih četah.

Italijansko poročilo o izkrcanju italijanskih čet in vojnega materiala v Albanijo.

LUGANO, 16. (Kor.) Agencija Stefani poroča: Iz avstrijskega vira so bila glede dogodkov tekem zadnjih dni v Jadranskem morju izdana deloma netočna, deloma pretirana poročila o gotovih, v oči-gled kompleksu nalog naše mornarice neizogibnih dogodkih. Edina akcija, ki jo je zamogel sovražnik izvršiti s tem, da je z močno skupino torpednih lovcv obstreljeval par majhnih trgovskih ladij, večinoma jadric in to med številnimi albanskimi obrežje preskrbujočimi ladjami, nikakor ni mogla zabraniti znatnih in pogostih zvez z Albanijo, še manj pa je preprečila dosego ciljev vojaškega značaja. Tako so operacije za prevajanje tjakaj določena četnega kontingenta, ki so zahtevale znatno gibanje velikih parnikov, srečno končane. Kljub sovražnim zasledovanjem so transporti ljudi in potrebne-ega vojnega materiala ob spremstvu naših pomorskih sil že prispeli v popolnem redu v določena pristanišča, kjer je bilo izvršeno izkrcanje. Edino najeti parnik »Re Umberto«, 1811 ton iz l. 1892 in pa spremljajoči ga torpedni lovec »Intrepid« sta zadela na s tokom idočo mine, potem ko je bila morska gladina malo poprej skrbno očiščena. Vendar pa je takojšnji spreten manever spremljajočega brodvja rešil vse čete »Re Umberta«, izvzemši 40 mož in tudi mostovo »Intrepida«, razven 3 mož, ki so bili večji del takoj ubiti po eksploziji.

Velik požar v bolnišnici.

SOFIJA, 16. (Kor.) O polnoči je vsled kratkega stika nastal požar v Aleksandrovi bolnišnici blizu Sofije, ki je uničil en stranski trakt. S pomočjo zdravnikov in sanitetnega osebja se je posrečilo, da so tam nameščene ranjence — nad 300 — pravočasno odpravili, tako, da ni bilo nobene človeške žrtve.

Novo težkoče med Grško in četverozvezo.

PARIZ, 16. (Kor.) Glasom »Tempsa« iz Soluna so se pojavile pri izvajanju odredb za sedenje Soluna, glede česar je bil dosežen med Grško in četverozvezo sporazum, vnovič nekatere težkoče podrejenega značaja.

Umakitev grških čet v smislu dogovora z entento.

ATENE, 16. (Kor.) Agenciji Havas poroča iz Soluna, da so pričeli Grki na podlagi dogovora, sklenjenega med generalom Sarraillom in polkovnikom Pallisom, s premeščevanjem čet, kakor je določeno v dogovoru. Glavni stan se je preselil v Kočane. III. zbor odide v Kara Katarino. V. pa v Nigrito. Samo en pionirski in en artiljerijski polk ostane v Solunu. General Sarraill je izrazil svojo zadovoljnost nad načinom, kakor se je izvršil umik zaveznikov na grško ozemlje.

Rusko bojišče.

DUNAJ, 17. (Kor.) Uradno se objavlja: 17. septembra 1915, opoldne.

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BERLIN, 17. (Kor.) Veliki glavni stan, 17. decembra 1915.

(Hindenburgova armadna skupina.) Ruski napadi med Narocem — Mjadzjolsko jezero so se razbili ponoči in zgodaj zjutraj ob znatnih izgubah »vražnika« pred našo postojanko. 120 mož »bilo ujetih.« (Armadni skupini princa Leopolda bavarskega in generala Linsingena.) Nobenih pomembnih dogodkov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Vesti o izpraznjenju Lvova izmišljene.

DUNAJ, 16. (Kor.) Iz vojnega poročevalskega stana se javlja: Z ozirom na ki-jevska poročila angleškega časopisja, češ da se izvršuje izpraznjevanje Lvova z veliko naglico, se konstatira, da ni za to niti najmanjšega povoda, da se na izpraznitev niti oddaleč ne računa in da je bilo ravno-kar pred kratkim uradno objavljeno, da se sme svoječasno ubeglo prebivalstvo vrniti celo v okraje daleč vzhodno od Lvova.

Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 17. (Kor.) Veliki glavni stan, 17. decembra 1915.

Jugovzhodno Armentieresa je včeraj pred lutanjem svetom majhen angleški od-delek prodril v enega naših jarkov, a se je vsled našega ognja zopet umaknil. Sicer je bilo omejeno bojno delovanje pri veči-noma nevidnem vremenu na slabše to-povske boje in boje z ročnimi granatami in minami na posameznih mestih.

Vrhovno armadno vodstvo.

Razkritja o francoskih armadnih dobaviteljih.

PARIZ, 16. (Kor.) Poslanec Simyan je v zbornici razkrinkaval sramotne nered-nosti pri dobavi za vojsko. Vsi listi se bavijo z razkritji ter zahtevajo takojšn-ega in temeljitega očiščenja. »Homme En-chainé« piše, da bodo vojaki v strelskih jarkih, ki umirajo, med tem ko se taki ljudje bogate vsled vojne, in vsa dežela izrekli svojo sodbo nad krivci in odgo-vorno vlado.

Francoska zbornica.

PARIZ, 16. (Kor.) Zbornica je nadalje-vala razpravo o predhodnih kreditih za prvo četrtletje 1916. in o pooblastilu za pobiranje davkov v enakem časovnem roku. Na koncu razprave je govoril fi-nančni minister Ribot o vzrokih nezasi-šane povišanja vojnih izdatkov, ki so od mesečnih 1500 milijonov v začetku vojne narasli sedaj na mesečnih 2500 milijonov. Francoska vlada bo vložila januarja meseca zakonski načrt o obdačenju dobičkov vojnih industrij. Dohodninski davek se ne bo uredil na način, kakor ga je predlagal gospodarski odsek. Treba bo seči po-sojilo. Znesek posojila ne bo omejen. Po-sojilo se bo zbralo iz prihrankov Franci-je; špekulacije ne bodo imele deleža pri tem.

Francoski začasni proračun sprejet.

PARIZ, 16. (Kor.) Zbornica je s 504 glasovi proti enemu sprejela zakonski načrt o začasnih proračunskih dvanajstinkah za prvo polovico leta 1916.

Angleška spodnja zbornica.

LONDON, 16. (Kor.) Odgovarjajoč na tozadevno vprašanje, je državni podtaj-nik lord Robert Cecil izjavil, da je nepo-sredni cilj alijancev, da uredijo vojaški po-ložaj v Solunu in da preprečijo Bolgarom in centralnim državama, da bi dosegli neposredno ali posredno kontrolo nad So-lunom. Pogajanja z Grško se pridno na-daljujejo. Angleška vlada pričakuje, da pride v kratkem do povoljnega rezultata.

DUNAJ, 17. (Kor.) Reuterjev urad poro-ča: V pismenem odgovoru na tozadevno vprašanje je lord Cecil Robert izjavil, da so odnosi med alijanci in Rumuni po-polnoma prijateljskega značaja, vendar pa ne more dati nobenega pojasnila o vo-jajskih načrtih Rusije.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 16. (Kor.) Iz glavnega sta-na se poroča: Fronta v Iraku: Od časa do časa topovski in pehotni boji pri Ku-telamari. Uplenili smo tamkaj štiri z le-som obložene porčne ladje. Dardanel-ska fronta: Razmeroma slab topovski boj. Le v Seddli Bahru je vrgel sovražnik pro-ti našemu središču okoli 3000 bomb brez posebnega učinka. V noči na 15. t. m. smo v bližini izkrcevališča pri Ari Burnu pre-gnali dva sovražna transportna parnika, ki sta hotela izkrcavati. Sovražna križar-ka, ki je streljala na naše desno krilo pri Seddli Bahru, je bila zadeta in se je umak-nila na odprto morje. Včeraj je bilo se-streljeno eno sovražno letalo.

Turška zbornica.

CARIGRAD, 16. (Kor.) Zbornica je sprejela zakonski načrt, ki je izšel iz nje-ne lastne inicijative ter ga je vlada odo-brila in po katerem se za uvoz moke, pše-nice, rži, ovsa, ječmena, otrobi in živine dovoljuje carinska svoboda in so ti pred-meti po vsej Turčiji ravno tako kakor v Carigradu uvažani predmeti izvzeti iz vo-jajške rekvizicije. Nadaljen zakonski načrt, ki ga je sprejela zbornica, pooblašča vla-do, da dovoli prefekturi mesta Carigrada predujem 325.000 funtov (približno 7½ milijona kron), od katerih naj se 150.000 funtov uporabi za nakup moke za potrebe Carigrada.

Iz Rumunske.

BUKAREŠT, 16. (Kor.) Vladni list »Vit-torul« objavlja članek, v katerem se po-

kazuje na to, da so razen opozicijskih poslancev tudi člani liberalne stranke vlo-žili interpelacije, iz kojih besedila je raz-vidno, da so v političnem oziru identične z interpelacijami opozicije. Ti politiki ho-čejo vladi za vsako ceno oponirati. Poka-zali smo na dvolično vlogo, ki jo igrajo, ker še niso zapustili stranke. V resnici pa so se s svojim postopanjem sami iz-ključili iz stranke.

V »National U«-u pa objavlja Stelian članek o parlamentu in vojni, v katerem se graja vlada, da doslej ni počila parla-menta o vnanji politiki Rumunske. Član-ka, ki vidi nesrečo v tem, da je baš libe-ralna stranka, ki se nahaja v tem nesre-čnem položaju, upa, da bo našel ministrski predsednik kak modus, da združi obrambo najvišjih interesov države z veljavo parla-menta ter pri tem razprši tudi javno ne-gotovost, ki bi bila škodljiva pripravljanju duš za najvišjo žrtev.

Razširjenje starostne meje za vojne dajatve od 50 do 55 let.

BUDIMPEŠTA, 16. (Kor.) V seji na-rodne delovne stranke, ki se je vršila dan-es zvečer, se je razpravljalo o predlogi glede razširjenja starostne meje za vojne dajatve od 50 do 55 let, ki se v kratkem predloži zbornici, in se je predloga spre-jeła za podlago posvetovanja.

Poklonitvena deputacija pri cesarju.

DUNAJ, 16. (Kor.) Njega Veličanstvo cesar je sprejel danes dopoldne v Schön-brunskem gradu poklonitveno deputaci-jo nižjeavstrijskega deželnega odbora in zastopstva mesta Dunaja. Nato je sprejel vladar župana dr. Weiskirchnerja in ko-mornega medaljarja prof. Rudolfa Mar-schalla v posebni avdienci.

DUNAJ, 17. (Kor.) Cesar je sprejel do-poldne v Schönbrunskem gradu, kakor smo že poročali, poklonitveno deputaci-jo nižjeavstrijskega deželnega odbora in za-stopstva mesta Dunaja, obstoječa iz de-želnega maršala princa Friderika Aloja Liechtensteina, župana dr. Weiskirchnerja in deželnega odbornika Stöcklerja. V od-govoru na poklonitveni nagovor princa Liechtensteina je dejal cesar: Navdušena manifestacija preteklo nedeljo v dunaj-skem rotovžu obdržavaneja slavnostnega zborovanja za junaške sinove Dunaja in Niže-Avstrijskega, nahajajoče se na bo-jišču, je blagodejno vplivalo na moje srce kot znak one, mogočno se izražajoče do-movinske ljubezni, v kateri vidim najsi-gurnejše jamstvo za srečno, doprinešenih žrtev vredno bodočnost.

Nemški glasovi o avstrijskem odgovoru na ameriško noto.

BERLIN, 16. (Kor.) — Vse časopise odobrava avstrijski odgovor na ameriško noto. »Kölnische Zeitung« in »Kölnische Volkszeitung« naglašata posebno finost tona avstrijske note.

Hrvatski sabor.

DUNAJ, 16. (Kor.) »Korrespondenz Wilhelm« poroča: Cesar je ukazal, da mo-rajo vse vojaške osebe, ki so člani hrvat-sko-slavonskega sabora, in svrhu udeležbe pri dne 20. t. m. se pričenjajočih sejah sa-bora, dobiti za dobro zasedanja dopust.

Dar papeža za ponesrečence v Havru.

RIM, 16. (Kor.) Papež je izrazil po bel-gijskem poslaniku belgijski vladi svoje so-žalje povodom eksplozijske nesreče v Havru in mu je dal 5000 lir za žrtve ka-tastrofe.

Položaj.

17. decembra.

Umik grških čet iz Soluna in od makedonske meje je menda dovršen in Angleži in Francozi delujejo z mrzlično naglico na utrjevanju Soluna, ker računajo na napad v najbližjem času.

Reuterjeva pisarna javlja, da je sedaj skoro vsa vzhodna Makedonija zavezni-kom na razpolago.

Včerašnje vesti so javljale, da so bol-garske čete že prekoračile grško mejo. Zadržne vesti pa nasprotujejo temu poročilu. In sicer vesti iz bolgarskega vira. Neka brzojavka iz Sofije poroča namreč o iz-javi ministra Petrovega: »Naš nazor je, da nimamo na grških tleh ničesar opraviti. Seveda ne bomo mogli mirno gledati, da bi v bližini naše meje stale sovražne čete, ki nam bi mogle vsak hip postati ne-prijete. Zato morajo Angleži in Francozi zapustiti grško ozemlje. Kako jih prežene-mo, o tem odločite centralni vlasti. Morda so njihove čete dobile nalog, da v spora-zumu ali brez sporazuma z Grško pre-zeño Angleže in Francoze; ali pa povabijo tudi naše čete, da se udeležijo te akcije.«

Iz te izjave bi sledilo, da bolgarske čete niso še prekoračile grške meje, da pa je možno, oziroma zelo verjetno, da to store. Kako drugače hočejo pregnati Angleže in Francoze z grških tal? Ta slučaj izključ-jejo vse vesti o pripravih entente.

Kakor vidimo, je vprašanje sedanjega razmerja med Grško in Bolgarsko jako

zagonetno. Dočim trde ene vesti, da je to razmerje povsem poyoljno in da se vsa šependna vprašanja rešijo mirnim potom, trde druge, da se nekaj kuha. Gori omenjena izjava bolgarskega ministra potrja prvo verzijo. Istotako bolgarsko »Utro«, ki poroča, da je doznalo iz diplomatskega vira, da je grška vlada po umiku Angležev in Francozov poslala bolgarski vladi prijateljsko prošnjo, naj ne krši nevtralnosti Grške. Bolgarska vlada da je sklenila ustreči želji Grške in mirnim potom rešiti z Grško vsa vprašanja. Nadejajo da se, da se s tem sklepom Bolgarske odpravijo vse komplikacije. Grška vlada da se bavi sedaj z odgovorom Bolgarski.

oziroma nje slaba uprava, kakor se večkrat brezmišlno sodi, krivi pa so največkrat odposilatelji sami, ki še vedno nočejo priti do spoznanja, da so bili izdani vsi predpisi glede vsebine in opremljenosti zabojev za vojno pošto samo v korist odposilateljev in prejemnikov.

Dolžnost vsakogar je, da se natančno drži teh predpisov. Samo potem bo možno obdržati še nadalje promet z zaboji v okviru vojne pošte.

Dr. Fabrizi I. r.

Aprovizacijske stvari.

Kaj se bo dobivalo prihodnji teden?

Prihodnji teden se bodo dobivala naslednja živila aprovizacijske komisije, in sicer na en odrezek izkaznice za živila: 1/2 kg testenine po K 1'32 kilogram, 1/2 kg riža po K 2'— kilogram in bela moka, ki se dobiva na krušne izkaznice.

Domače vesti.

Visoko odlikovanje viteza Pogačnika. Vitezu Pogačniku, podpredsedniku državnega zbora in poveljniku kranjskih prostovoljnih strelcev, je poslal feldmaršal nadvojvoda Friderik pismo, v katerem mu izreka laskavo priznanje za zasluge na ustanovitvi kranjskih prostovoljnih strelcev, katero je vitez Pogačnik oživil s svojimi energijami, organizatoričnim talentom in uporabo »patriotičnih čutil Vsega naroda«. V priznanju teh zaslug je feldmaršal imenoval viteza Pogačnika za polkovnega poveljnika v VI. plačilnem razredu na sedanjem mestu. »Slovenski Narod« pripominja in mi se pridružujemo: »Čestitamo gospodu vitezu na tem izredno laskavem priznanju, ki se ne tiče samo njegove osebe, ampak uvažuje tudi patriotična čutila celokupnega slovenskega naroda«.

Odlikovanje. Cesar je podelil z Najvišjim sklepom z dne 7. decembra 1915 carinskemu revidentu Antonu Latscherju v Trstu povodno zaproseno stalne vpokojitve naslov carinskega inspektorja.

Doberdó, ali Doberdob? Zopet glasovi od neslovenske strani. O tem našem Doberdobu, za katerega se bje že sedmi mesec toli krvav boj, je priobčil G. Pawluch v »Neue Freie Presse« nastopna jezikovna izjava: »Dovolite, da k notici priobčeni v vašem cenjenem listu št. 18413 od 26. novembra pod naslovom »Doberdó« ali »Doberdob«, podam sledeče izpolnilo: Če tudi ne bi soglašalo z razlagi g. Otona Schmidta, po kateri je Doberdó nastal iz »Doberdob« (močan hrast), vendar ni dvomiti na slovenskem izvoru te besede. Korenika je »br« (spominja na breg) »Debr« označa v slovenskem jeziku skalno steno. Podoben pomen ima beseda »brdo«, ki pomenja mejni kamen ali okop, nasip«. — Podpolkovnik Buchwald pa piše v istem listu: »Dovolite prijazno, da se udeležim razlage Doberdoba, ker razlaga v številki od 26. novembra vašega lista zahteva odgovora. Razlaga za izvor označenja Doberdó — pravilno Doberdob — je povsem nepriljena in naravna. Ali je na kraški planoti ena ali več vdrtin, ali nižav s plodno zemljo (Do), po katerih se je vse vrsti višav v glavno nje karakteristiko dalo to ime, pri čemer imajo posamezne kope še svoja posebna imena. Označenje bi se potem glasilo: Dobr-do — to je: nižina, dolina. Ali pa so imeli pred očmi le višine, a potem bi pomenjalo »pri« ali »morda« »ob brdu«. Povsem kriva je pisava Doberdo. Nemščina se kolikor le možno izogiba temu, da stojišta dva soglasnika zaporedno. Zato se vika e, kakor n. pr. Vernač, ki se prav glasi Vrnac, ali Kerka, prav Krka. — G. Hans Ernst piše: »Z velikim zanimanjem sem čital notico v vašem cenjenem listu od 26. minolega meseca. Tam podana razlaga ima pač nekoliko zased. Vendar pa menim, da toliko tolmačenje kolikor tudi prevod besede Doberdo ne more biti pravi, kajti pojem »dobor hrast« (dobor dob) je slovenskemu jeziku istotako tuj kakor nemškemu. Kraj, s katerega imenom je spojeno toliko junaštva najvrlejših med našimi vrlimi, prihaja pred vsem od označenja »brdo«. Z »brdom« ali »berdom« označajo v slovenskem jeziku strme brežine na obeh straneh ožine ob izhodu iz kake doline, torej pri kakem tesnu, dočim se v srbsko - hrvatskem jeziku ta beseda enostavno rabi za pojem gora. In ker v slovenski besedi »do« pomenja v nemščini prepozicijo »bis«, potem se more doberdob pobesedno prevesti v nemščino edino le z »do strme brežine«, »do pod hrbo«, kateri izraz kaj dobro karakterizira lego vasi Doberdob. V resnici se nahaja na starejših zemljevidih pravilna pisava »Dobrdra« in se je genitiv opustil le v navadnem govoru, kakor se to dogaja pri vseh jezikih. Potem navaja dopisnik več takih zgledov iz drugih dežel ter nadaljuje: »Kar se tiče izgovaranja, pada naglas pri vseh teh geografskih imenih na polglasnik »r«, zato se v besedi Doberdob naglašajo drugi zlog: istotako kakor v srbsko - hrvatskem jeziku »Podbrdo«. Sicer pa je beseda Doberdob postala za zavratne Italijane ominozen menetekel, v planteč bojni klic naših hrabrih junakov ob Soči: »Doberdob! in ne dalje!« — Končno piše neki odlični jugoslovanski filolog rečenemu listu, da Berdichev, Berdjansk, Berdjanskaja pripadajo istemu deblu. Jezikovno odločitev o jugoslovanskem imenu gore se more dobiti le po tej poti, ako se ugotovi, kako prebivalci gore in njih bližnjiki izgovarjajo ime. Brez take ugotovitve je brezkoristno podajati razlage o imenu gore.

Pomagajmo si sami! Ker za našo šolsko mladino nihče ne skrbi, ne za knjižne in ne za obučne, izvemši ono, kar naberejo naše vrle gospe in gospodične za običajno božičnico in ker je mnogo boljše nego božično drugo leto, svetujem, naj bi oni naši faktorji, ki so že drugo leto nabirali razne potrebščine za revne otročiče, storili letos še v zadevi obučala korak, sličen onemu mestnega magistrata. Nabirali naj bi se stari čevlji in vsakovrstni drugi darovi ter naj bi se s svoto, ki se nabere, dalo popraviti nabrano obučalo in je razdelilo med najbolj potrebne. Naša društva in udruženja ter nekateri javni lokali naj bi sprejemali darove in jih oddajali šolski mladini, ki naj bi hodila po nje. Mislim, da bi se izplačalo. Gotov sem namreč, da bi mnogokateri našinec poiskal še kak par starih čevljev in jih podaril. Je pa tudi mnogo takih, ki bi poleg čevljev primeknili še kako kronico ali pa kaj drugega. Pomagajmo si sami in to tako, kar potrebuje so velike in marsikateri naš otrok ne more v šolo, ker nima obučala. — Oče.

Tržaška kmetijska družba vabi svoje zaupnike in člane ter zastopnike zavarovalnic goveje živine na sestanek, ki bo v nedeljo 19. t. m. ob 9 pred. v pisarni Dr. Slavika.

Jutri v nedeljo ob 5 popoldne se ponovi v veliki dvorani Narodnega doma slavnostna prireditev, ki je dosegla 1. decembra tako lep uspeh. Spored je popolnoma isti. Cene, kakor navadno. Ves dohodek je za žensko podružnico CMD v Trstu. Predprodaja vstopnic pri vratarici Narodnega doma. Slovenci! napolnite dvorano. Poleg lepega užitka, podprete tudi s svojim doneskom našo prepotrebno Ciril-Metodovo družbo, ki je v teh težkih časih potrebna dvakratne podpore.

Spored slavnostne prireditve, katero je priredila ženska podružnica CMD 1. decembra 1915 in se ponovi jutri v nedeljo 19. t. m. ob 5 uri v Narodnem domu. 1. Slava cesarju Francu Jožetu I. — živa slika. 2. Slovenske narodne pesmi, dvoglasni zbori. 3. Hrvatske narodne pesmi, dvoglasni zbori s spremljevanjem klavirja in harmonija. 4. Habsburški rod, spevovigra z deklaracijami, zbori in skiptičnimi slikami. Izvajajo otroci Ciril-Metodovih šol na korist ženske podružnice CMD.

Vse cenjene dame, katere so prevzele obleke za šivanje za našo ubožno CM deco, so vlijudno naprosene, da se čim bolj požurijo, ker je božič že pred vrati in zima pa že tu, a naši mali željno pričakujejo toplih oblek. Ravnotako so naprosene cenjene nabiralke prispevkov, da čimprej potrkajo na vrata rodoljubnih rojakov, kateri niso še dali običajnega prispevka za božičnico.

Iz Kolonje. Na splošno željo staršev se ponovi božičnica C. M. otroškega vrta v Kolonji, dne 6. januarja 1916, na dan sv. Treh kraljev. In v zadoščenje onim, ki zadnjič niso bili deležni štrukljev, bo po sporedu tudi štrukljev večer.

Božičnica pri Sv. Jakobu! Sentjakobska podružnica CMD priredi v soboto, 25. t. m., ob 3 pop. v dvorani »Delavskega konsumnega društva« pri Sv. Jakobu običajno božičnico. Spored obsega petje, deklaracije in razne prizore. Nastopijo golenci in gojenke otroškega vrta. Na glasovir bosta svirala iz prijaznosti gg. Josip Lah ml. in Josip Lah st. Vstopnina je tako majhna, da je pričakovati obilne udeležbe in to temveč, ker je čisti dobiček namenjen v korist otroškega vrta pri Sv. Jakobu.

Otroški vrt v Rocolu priredi svojo običajno božičnico jutri, v nedeljo, ob 4 pop. v prostorih tamošnjega konsumnega društva s sledečim sporedom: 1. Pozdrav; 2. Slovenska deklica; 3. Božična deklaracija; 4. Božična pesem; 5. Materin glas; 6. Priiden učencev; 7. Skrbna gospodinja; 8. Najlepši dom (pesmica); 9. Konjčič; 10. Vojak; 11. Vojaska pesmica; 12. Bratec in sestrica; 13. Slovo; 14. Letni časi; 15. Avstriji (deklaracija); 16. Cesarica pesem. Z ozirom na sedanje razmere je vstopnina 20 vin.

Mestna zastavljalnica. Danes od 9. dop. do 3. pop. se bodo prodajale na dražbi dragocenosti serije 135., zastavljene meseca junija 1914. na zelene listke, in sicer od štev. 253.500 do štev. 254.900.

Lučanje kamenja. Včeraj popoldne se je 10letni Elija Kristofili, ki stanuje v ulici U. Foscolo št. 22, sprl z nekim svojim sovrstnikom. Ta poslednji je pa pobral kamen in ga zalučal proti Kristofilisu. Meril je pa še predobro: zadel je Kristofilisa nad desno oko ter mu na tem mestu napravil precejšnjo rano. Kristofili je takoj poklical doma, a mati njegova ga je spemljala na zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik desinficiral in obvezal rano.

Nesrečen »stezosledec«. 15letni Rihard Lansseger, ki je član »Stezosledec« in stanuje v ulici G. Segantini št. 6, se je včeraj v stezosledski uniformi peljal s kolesom po ulici della Barriera vecchia, a na enkrat je padel s kolesom vred ter si izvinil levo koleno. Moral je na zdravniško postajo, da mu je tam službujoči zdravnik naravnal izvinjeno koleno.

Pazite na otroke. Antonija Ujlatova, ki stanuje v hiši št. 35 v Marije Terezije ulici, je imela včeraj popoldne ob polidnev na ognjišču poln pisker vrele vode, s katero je nameravala pomiti posodo. V tem je pa priskakljaj k ognjišču njen komaj 4letni sin Marij in ravno v istem hipu se je na ognjišču prevrnil pisker z vrelo vodo, katere je nekoliko brizgnilo malemu Mariju na podbradek in na desno roko ter ga na obeh teh mestih precej hudo oparilo. Mati je otroka takoj ponela na zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik podelil slučaju primerno pomoč.

Umrli so:

Prijavljeni dne 17. t. m. na mestnem fizikatu: Susić Terezija, 70 let, al. A. Canova št. 16; Cah Giorgina, 29 mesecev, ul. Malcantona št. 12.

Mlađ Katarina, 11 mesecev, ul. A. Rapicčo št. 4; Vatto Lovrene, 98 let, ul. Carintia št. 22. V mestni bolnišnici dne 16. t. m.: Barbo Antop, 52 let; Zanghirella Katarina, 5 let; Clemente Marja, 72 let.

Kdo ve kaj?

Prosijo se podatki o naslednjih osebah:

Ignacij Ipavec 58 pešpoka, 3 nadomestna kompanija, oddelk strojnih pušk. Išče svoje starše, ki so radi vojne pobegnili iz vasi Ročin na Goriškem. Kdor kaj ve, naj sporoči na gornji naslov.

Andrej Berdon, ki služi pri vojaškem delavskem oddelku 5/97, vojna pošta 612, prosi vsakogar, ki bi kaj vedel, da mu sporoči na zgoraj navedeni naslov, kje se nahaja njegova družina, žena Rozalija Berdon s 6 otroci in mati Marija Berdon, ki jih je 10. majnika t. l. pustil v Ločniku pri Gorici ni o katerih doslej še ni dobil nobenega glasu.

Književnost in umetnost.

„Kraguljčki“. Pod tem imenom je izšla v založbi knjigarne I. Štoka v Trstu zbirka pesmi za mladino, ki jih je spesnila znana tržaška pesnica Uta. Knjižica obsega tri tiskane pole, ima ročno, elegantno obliko in velik, ličen tisk.

Naslovne in končne etikete — škratje s kraguljčki — je narisala gca. Milka Martelanceva.

„Kraguljčki“ bodo gotovo najprimernejše božično darilo in ljubko zabavno-poučno čtivo za našo mladino, ter se dobivajo pri založniku J. Štoki, knjigarne v Trstu, via Molino piccolo 19.

Knjižica, broširana, stane 80 vin. in lično v platno vezana K 1'10, po pošti 10 vin. več.

Darovi.

Za slavnostno prireditev v „Narodnem domu“ dne 1. decembra 1915 je daroval predsednik primorske vlade, g. Anton Delle, 20 kron.

Za božičnico ubožne dece so darovali: Tržaška hranilnica in posojilnica 100 K, ljubljanska kreditna banka 20 K, gosp. Anton Delle pred. prim. vlade 10 K, g. Josip Mahne 20 K, dr. Korinšev 10 K, g. Fran Tavčar 6 K, g. Kovarčič 4 K, ga. Rupnik 2 novi obekli.

Za obučalo ubožni deci daruje namesto čevljev g. Fran Tavčar 10 K.

MALI OGLASI.

Butiljke prodajajo in kupujejo se v vsaki množ. Josip Bollettig, Istituto 11. (623)

Na prodaj je repa in čebula. Ulica Pescheria št. 4. 621

Kupujem rabljeno volno ter jo plačam od 4—8 K, kakor tudi medenino in baker. NE. Vsakdo sme nadzirati tehtanje oziroma sme tehtati sam. Ivan Tančar, V. Chiozza 44. (620)

Boljši rodniki ki imajo malo ali nič otrok in bi imela čas in voljo po rediteljsko skrbeti za solo obiskujočo deklico, bi se ji oddalo začasno hčerko radi vojaških zadev. Ponudbe z navedbo poročaj pod »Skrbna rodnica« na Inscr. oddelek Edinosti. 618

Močno kavo se napravi samo z specializirano »AMERINO«. Gospodinja pokusijo lahko to kavo pri trdki »AXA« d. z. o. z., ul. Miramar št. 13 (skladišče). 1/2 kg pristnega »AMERINO« K 1'35. 610

M. Gdi se je preselil v ulico S. Sebastiano št. 2. Specializirata gumijevih in higijskih predmetov. Ceniki zastojni. 557

Veliki stenski skladi (black) koleđar izda knjigarna J. ŠTOKA. Za božične praznike izide na elegantnem kartonu ed in i slovenski koleđar te vrste, ki bo obenem služil tudi kakor beležni koleđar. V oklepju bo imel hrvatska imena mesecev. Nedelje in prazniki bodo tiskani rdeče. Z ozirom na praktičnost to ta edini slovenski koleđar neizogibno potreben vsem občinim in župnijskim uradom, vsem odvotnikom in notarjem, trgovcem, obrtnikom in privatnikom. Cena mu bo K 2'40, po pošti K 2'60. Naročila naj se izvolijo pošiljati: J. Štoka, knjigarna in trgovina s papirjem, Trst, Molino piccolo št. 19. 700

Fino kisle zelje in repo v sodih po 2'00—5'00 kg ter prekaljeno meso prodaja Fr. Cvek v Kamniku. 609

Mebilirana seba se odda (K 24) posteni gospodinski. Ul. Commerciala 9, III. nad. 517

Umetni zobje

z In brez čeljusti, zlate krone in obročki
VILJEM TUSCHER
konces. zobotehnik
TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.
Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič

ordinira od 11-1 pop.

Trst, ulica Giulia št. 74 E (zraven Dreherjeve pivovarne).

Cena in redilna hrana (v škatljah.)

Kuhna danska govedina (1/2 kg)	K 2'30
fini goveji gulaš (1/2 kg)	K 2'30
opražene ribe (1 kg in več)	K 2'80
kondensirano mleko (1/2 kg)	K 1'40
pašteta iz otrob (1/2 kg)	K 1'40
rižot, riž v svinjski masti	K 1'70
1/2 norveških sardin	K 1'—

Na delo nižje cene. Pošilja po poštne povzetke ADOLF W. KRANZ - Stari uvažati škandinavskih proizvala - Osijek 1. (Hrvatska).

Otetje, matere, bratje, sestre, sorodniki in prijatelji!

Varujte svoje na bojnem polju in pošljite jim tako, da ne bo prepozno

Kaučičev strelni periskop,

kateri obvaruje vsakega vojaka pred smrtno kroglo, ki bi ga imela zadeti v glavo! Cena temu periskopu je K 4 ter se ga vdobi v trgovini J. ŠTOKA v Trstu ulica Molino piccolo št. 19 v originalnih škatljah v katerih se ga zamore poslati na bojno polje kakor (feldpost) poštne prosto.

Preprodajalci vdebiyo primeren popust.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

se je preselil in ordinira sedaj v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste.

Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje.

UMETNI ZOBJE.

Velika skladišča

zgotovljenih oblek za moške, ženske in dečke
„Alle Grandi Fabbriche“
Ulica Barriera vecchia št. 10 in 15.
Ker smo se preskrbeli pravočasno z raznim blagom, prodajamo še vedno po zmernih cenah. Posebnost: ranglan za moške in dečke, majhni paletots, površniki in obleke za dečke in deklice.

KRAGULJČKI

Zbirka pesmi za mladino.

Založila in izdala knjigarna

J. ŠTOKA

Trst, via Molino piccolo št. 19

Najprimernejše

božično darilo

za našo mladino.

CENA:

broširano 80 vin., lično v platno K 1'10.

Dobiva se pri založniku.

NOVO POGREBNO PODJETJE - TRST

CORSO 47 (pri trgu della Legna) Telefon 10-02).

Prevoz mrtlic v tu- in inozemstvo. Vrli vsakevrstne pogrebe z najnovejšo moderno opremo. Zaloga vseh mrtvaških predmetov. - Močna inšpekcija v lastnih prostorih zaloga, ulica Tessa št. 31. Telefon 14-02.

Zastopstva s prodajo mrtvaških predmetov: Na Opčinah, v Nabrežini pri Orchu (Noghere). - Točna postrežba. Cene zmerne.

Podjetnik in upravitelj H. STIBIEL.